

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

Szerkesztőség:
Fütes 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők.
Megjelen minden vasárnap reggel.
Kéziratok nem adatnak vissza.

Előfizetési díj:
Egész évre 4 frt Félévre 2 frt Negyedévre 1 frt.
Hirdetéseket
a kiadóhivatal mérsékelt árajegyzék szerint számít.
Egyes szám ára 8 kr.

Kiadói atal:
Weisz Márk könyvkereskedése, hova az előfizetési és hirdetési díjak küldendők.
Bélyegdíj minden hirdetés után 30 ar.
Nyilttér petit sora 30 kr.

Gazdák es munkások.

Fontos értekezlet tartására határozták el magokat a csongrádmegyei gazdák. Annyira fontos, hogy kívánatos lenne, ha azon az értekezleten az összes csongrádmegyei, sőt talán az alföldi gazdák is tömegesen részt vennének. Ugyanis: szabályozni akarják a munkaadó és a munkások közötti viszonyokat, melyek eddig úgy az egyik, mint a másik részről tűrhetetlenek voltak.

Hiszen a kik figyelemmel kísérték az aratási munkálatokat, vagyis jobban mondva, a részesek és a gazdák között létre jött szerződéseket, sajnos tapasztalhatták, hogy sok esetben a munkások és igen sok esetben a gazdaközönség megkárosításával történtek. Mert hiszen, hol a munkás, hol pedig a munkaadó gazda csapódott be.

Eddig, az arató munkások és a gazdaközönség között létre jött egyezségeken, tág tér volt hagyva arra nézve, hogy vagy az arató munkások, vagy pedig a gazdaközönség aknázhatta ki a helyzetet aratás idején.

Hány esetben megtörtént az, hogy a munkás akkor rázta fel az abroszt, vagyis, szegte meg az egyezséget, midőn munkába kellett volna

állnia. Hiszen ha akart, mindég talált kifogást a gabona minőségében. Viszont, hány szerződés kötöttetett különösen az uradalmak részéről olyan, melynek betartása esetén, a munkás a téli élelmét még a legkitűnőbb termés mellett sem kereshette volna meg.

Mint halljuk, a csongrád megyei gazdasági egyesület éppen ezen a bajokon akar segíteni. Azt akarja, hogy a gazdaközönség érdeke ép úgy meglegyen védve, mint a munkások érdeke. Éppen ezért, mi nagyon helyeseljük és szükségesnek találjuk, hogy végre-valahára ezt a fontos kérdést a leghivatottabb egyesület tűzte ki napi rendre, hogy ahhoz éppen az érdekelt felek szólhassanak hozzá.

Azt hisszük, hogy a mi álláspontunkkal, a munkás kérdést illetőleg, lapunk olvasóközönsége tisztában van. Mert hiszen nem egy ízben adtunk nézetünknek kifejezést e lap hasábjain.

Tény az, hogy mi a munkások mellett foglaltunk álláspontot, még pedig azon egyszerű okból, mert eddig azt tapasztaltuk, hogy a nagybirtokosok, különösen egyes uradalmak, az arató munkásokat a szó-szoros értelmében kiszorították. Még pedig oly módon, hogy kihasználva a munkások szorult helyzetét, hitvány rész mellett

még oly munkák teljesítésére is kötelezték, melyek a gabona aratással semmiféle összefüggésben nem voltak, vagyis más szóval, az arató részesekkel robotoltattak.

Azonban, azt is kijelentjük, hogy a munkások érdekéért csak addig szállunk sikra, még azok is a méltányosság határain belül mozognak. Mert az sem engedhető ám meg, hogy az arató munkások követeléseiket magas fokra csigázzák, vagy pedig közvetlen a munkába állás előtt, képtelen követelésekkel, igényekkel álljanak elő.

Igy például, tudunk számtalan esetet, midőn az aratók a munkába lépés alkalmával azt követelték, hogy a gazda felelje meg velők a termést, vagy pedig fizessen 5 frt napszámot. Hát az ilyen örült követelésekkel szemben nem esoda, ha a birtokosok hatósági beavatkozást vettek igénybe és csendőrökkel verették szét az izgatók által fellázított aratókat.

Amennyire ösmerjük a magyar munkás osztály józan gondolkodását, fel kell tételeznünk, hogy az ilyen tulesigázott követeléseket nem magok eszelték ki: hanem egyes munkakerülő, a munkások zsirján élőködő, zavarosban halászó izgatók unszolására hallgattak. Pedig, ha valaha

TÁRCZA.

Ne mondja azt senki...

Ne mondja azt senki, soha,
Hogy az idő oly mostoha;
Mindent, a mit előtalál,
Letarolja, mint a halál.

Hogy megtöri az ércz-, s követ,
De ez még minden nem lehet;
A nagy embert is megtöri,
Azon részét, a mi földi.

Hanem az ész birodalmán,
Az idő, csak koldulni jár;
Hint, s dicsőséget kéreget,
Ha kap: odébb megy és nevet.

Mert tudja, hogy olyat kapott,
Mely vele él sok századot;
Mert hir, s dicsőség nem egygyé,
Hanem az egész nemzeté.

Óh! Mily boldog az a nemzet,
Mely dicső fiakat nemzett,
No idő! Jegyezd fel hamar:
Ilyen nemzet: ez a magyar!...

Kabók Károly.

A postás kisasszony.

Irta: Vetési László.

Elfáradva, kimerülve, sápadt arccal nógatta hivatalba a robot-munka. Fél és gyakran idegesen összerándultak izmai. A lelki gyötrődés fájdalmait szenvedte és arcán kigyúlt a laz. Szemei, azok a szép szemek, sötét üregeiben félelmetesen csillogtak. Valami sötét titok szenvedését tehetta az emberismerőre a szép postás leány, mint itt neveztek.

Vesztőhelynek nézte a hivatalt, melynek porában, füstös levegőjében kereste kenyérét. A posta legtűrelmetlenebb ostromlói mar rajban lesték a kis expeditornőt, hogy első legyenek. A kaszinó markos szolgálja szinte gyönyörrel leste a pillanatot, hogy a két nyápicz hetest csálára hempergeti, ha talán nem respektálnák benne a tekintélyt és nem neki adnák az elsőséget. Végre ajtót nyitott a halvány leány. Minden úgy volt, mint azelőtt. De szeme előtt forgott a nagy Wertheim-szekrény s mintha minden ezt zugta volna a fülébe: Tolvaj sikkasztó!

Szerencsére a lécz-ellenzőtől nem láthaták a lázverte kisasszonykát. A szerencsétlen leány hallucinációja azonban oly rettenetes volt, hogy az elsőségért viaskodó tömegben üldözőit látta, csak ösztöne irányozták cselekedeteit, nem ántudata.

Ösztönszerű volt mindaz, amit tett: elfoglalta hivatalát és azzal az áhitatos iparkodással nyitotta ki a zárat, hogy a posta vad ujságláló kannibáljait elégeti ki legelőbb.

De amint látta a durva harcot az elsőségért, a gyöngék védelmére gondolt. Hiszen gyöngye volt ő is, csak egyszer s a törvény börtönre veti, az örületbe kergeti. Egy kis gyermeket nyomott a tömeg az ostromló sarokba. Azt hívta elsőnek. A kis poronty össze volt fagyva és nem tudott szólni, csak az öt krajczár beszélt helyette, meg egy összegyűrdött levél a kezében.

— Add ide fiacskám!... Mi kell érte?

Az összegémberegetett fiucska a rajban állók nevetésétől kísérve mondta:

— Stelempili.

A sápadt kisasszony még maga ragasztotta oda a bélyeget, amint a hivatalba járó ajtón kis börtaskával szép barna fiatal ember jelent meg.

A kisasszony majd lerokadt a székről. A fogai között sziszegte:

— Végem van!

A férfi meghajtotta magát.

Ha ismer-e? Az a Károly, kivel a gyermekkor délibábos játékait végig csuálták, akihez a rajongó gimnazista örült verseket irt. Ha ismer-e?

— Rovancsolni jöttem. (Megengedem, hogy a szó nem magyaros, de olyan jól hangzik a hivatalos ajkakon.) Kérem nyissa meg a szekrényt, majd összegegyeztetjük a készletet a naplókka. Tudom, hogy ez merő formalitás, de nekem megtenni kötelesség.

A leány reszketve és halkán, melyben szájalomra hívás, gyötrődés és lelki megsemmisülés volt, megfélemlítően kifejezve szót:

tapasztalhatták, hogy ezek az emberek nem a munkások javát akarják előmozdítani, úgy éppen az elmúlt nyáron kellett tapasztalniok, mert hiszen éppen ezek végett, számtalan munkás maradt kenyér nélkül.

Feltételezzük tehát, de nem is feltételezzük fel: mert biztosan tudjuk, hogy a munkás osztály nagyon jól ismeri a magyar gazdálkodó közönség súlyos viszonyait. Tudják nagyon jól, hogy a legkötönyebb gabona termőföldek, a folyóktól elrabolt ártereken vannak. Ennek következtében a föltek és csatornázások, valamint egyéb mérnöki munkálatok miatt, az ártéri kirovások oly magasra emelkedtek, hogy az ártéri birtokosok földjeiket ugyszolván, haszonbérbe bíriják. Hiszen tudvalevő dolog, hogy nálunk a nagyréti birtokosok, ártéri kirovásban körül-belül 9 frtot fizetnek egy hold föld után. De azonfelül menyibe kerül még a föld megművelése és bevetése.

Azok a földek pedig, melyek nem az árterekben fekszenek, először, korántsem oly bőven termők, másodsorban meg állami és községi adóval nagyon keményen megvannak róva. Hozzá tehetjük még azt a körülményt is, hogy az esetben, ha jó termés mutatkozik, a buza ára oly csekély, hogy alig fedezi a földbirtok terheit, ha pedig silány a termés, akkor meg akár milyen magasra szökik a gabona ára, nincs benne semmi haszon: mert még a vető magot is alig hozza meg.

Mi, csak hallomás utján tudjuk, hogy a Csongrád megyei gazdasági egyesület, miként akarja rendezni a munkások és munkaadók közötti viszonyt. A javaslat körül-belül az lenne, hogy az arató munkások tizenegyedén válalnák el az aratást és az esetben, ha a gabona silánynak mutatkoznék, a rész helyett minden 1200-as holdnyi gabona learatásáért 2 frt 50 kr. — 3 frt napszámot követelhetnének.

— Uram, a pénztárból most ötszáz frt hiányzik.

A titkár a legnagyobb mértékben meg volt lepette.

— De kisasszony az égre! Bizonyosan tul fizettett?

— Nem, én sikkasztottam.

Még mindég a régi játszótárs beszélt.

— Ezt kegyed nem tehetted.

Az összeesett, lázvert leányt meghatotta. Fölfakadtak régi emlékei: szánta a megtévedt leányt. A bámész népet kikelletett távolítani, csak mikor az utolsót is eltávolította, emelte föl a leányt.

— Akarom hinni, hogy valami nagy szükség hajtotta nagysádot a bűnbe. Délutánig nem veszem tudomásul a hiányt. Azonban meg kell ígérni, hogy nem emésztí el magát, ismeretségünk régi emlékeire kérem. Akkor engem is megöl.

A leány halkán felelte:

— Igérem.

*

Ötszáz forint! Horribilis összeg, akinek ötven sincs. Az az ötszáz, amit apjának küldött föl. A napi jegyzékbe a szakértő szemnek egy villanása és rajta érik a csaláson.

A főtisztelendő urra gondolt. Ő segíteni fog az irgalom embere, aki megfogja érteni, ha a becsületérzés összeütközésbe jutott a gyermeki szeretettel.

Kalapot tett fejére és a kulcsot magához vette az ajtó küszöbén.

Hát azt hisszük, hogy ez oly méltányos ajánlat, mit a munkások minden habozás nélkül elfogadhatnak. Mert jó termés esetén ilyen rész mellett bőven megkereshetik téli élelmüket, ha pedig a termés nem kielégítő, készpénzt kap annyit, miből téli élelmezési költségeit fedezheti.

De más részt meg, a javaslat által utját vágják a munkások kiszárolásának. Az egyes uradalmak nem köthetnek olyan szerződést az arató munkásokkal, minőt eddig kötöttek. A munkásnak is biztosítva lesz az existenciája, meg a munkaadók is meglesznek kimélve a munkások túlköveteléseitől

Ha a Csonrád megyei gazdasági egyesület javaslata keresztül megy a közgyűlésen, egyttal kötelessége a nevezett egyesületnek, felkérni a kormányt, hogy a hatósági közegek az aratókkal kötött olyan szerződéseket, melyekben a munkások megélhetése biztosítva nincs, egyszerűen semmisnek tekintsék, vagyis: ha a munkaadó tizenkettedén, vagy azon felül szerződnek, az nem csak hogy érvénynyel ne bírjon: hanem az olyan szerződések kötése, egyszerűen ne engedtessek meg.

Mi tehát, akár egyesektől, akár a Csongrád megyei gazdasági egyesülettől jött a munkaadók és munkások közötti viszony rendezésének kezdeményező lépése, örömmel üdvözöljük és munkájukhoz sikert kívánunk.

UJDONSÁGOK.

— **Halálozás.** Misuray János tanító urat nagy csapás érte. Imre nevű 3 éves fiaeskája hunyt el a napokban, a mi annál fájóbb, mert az idén már a másik kis fiat rabolta el a rideg halál. Találjanak a szomorú szülők lelki megnyugvást a jóbarátok nemes szívű részvételében.

— **Községi közgyűlés** volt a f. hó 15-én. A közgyűlésben éles ellentétek merültek fel a hajóhid építése miatt. De máskülön-

Erőtéljes férfi hang reszkettette meg. Egy csendőr.

— Kisasszony, a hivatalt nem hagyhatja el. Örzöm!

Hatrá tántorodott. Hát ennyire vagyunk. A felselkedő irgalom övrendszabályokat állít fel. Ezt a kelezést a sors állította föl: be-leugrik a maga akaratóból.

A csendőr időnként bekukkantott a hivatalba: de nem észlelt semmi különösöt.

A postás kisasszony fejét az asztalra hajtotta. Még mosolygott is a vigyázó, azt gondolva el, hogy milyen jó lenne, ha minden sikkasztó ilyen ügyetlen lenne!

Erre csak elfojtott sikoly hangzott föl a hivatalból.

A csendőr ijedten szaladt be. Már későn. A posta csomagokra sűrű cseppekben hult a friss vér s a haldokló leány bágyadtan ezeket mondotta:

— Bocsássatok meg!

*

Az olvasó bizonyára kíváncsi tudni, miért lett a kisasszony sikkasztó.

Egyszerűen azért, mert a kisasszony apja ötszáz forintot kártyázott el egy éjszaka és esdeklésére hozzá nyúlt a leány a máséhoz. Barlanghyról pedig ezt írják a felsőbb hivataloknak:

„Ellenőrző szolgálatra képtelen!”

ben veszedelem nem történt. Erre a kérdésre legközelebb visszatérünk.

— **A fogházra ítelt Sima Ferencz.** Emlékezik még rá a közönség, hogy a Filó Tihamer dr. elhalálozása után, mikor Szathmáry Ernő, az elhunyt sógora Sima Ferencztől egy 3400 frtos kamat nélküli váltótartozás kiegyenlítését kérte, ez a gavallértörvényhozó a tartozását úgy igyekezett megfizetni, hogy Filó éka t hírlapilag, mint uzsorásokat hurezolta meg. Szathmáry Ernő apja, Szathmáry Ede ügyvéd ellen meg fegyelmi följelentést tett a szegedi ügyvédi kamaránál, sőt Budapestről alnevek alatt menesztett táviratokban durván sértegette és rágalmazta is. A nemes adós és ellenfél ellen ebből kifolyóan Szathmáry Ede nyilvános rágalmazás miatt bűnvádi följelentést tett és Sima Ferencz azon előterjesztésére, hogy vele szemben a szentesi járásbírótság elfogult, az igazságügyminiszter ez ügyben való intézkedése a kun szt. mártóni járás bírótságot delegálta. A napokban folyt le aztán a szomszédos járásbírósnál a bűnper tárgyalása, melynek során beigazolást nyert Sima Ferencz vallomásaival, de egyébként is, hogy igenis. Szentes város országgyűlési képviselője. Sima Ferencz volt az, aki Négyesy László dr. nevét az illető tudta nélkül írta egy Szathmáry Edéhez Budapestről küldött és a nevezett ügyvédet rágalmazó távirat alá, tehát hamis névvel rágalmazott; továbbá, hogy ő volt írója és elküldője, az egy képviselő aláírású, Szathmáryhoz intézett rágalmazó táviratnak is. A bírótság ezek alapján Simát a nyilvános rágalmazásban bűnösnek mondta ki és ezért 3 heti fogházra, 100 frt pénzbüntetésre és az ítélet hírlapi közzétételére ítélte el.

— **Uj pénzintézet Csongrádon.** Mint értesülünk, a volt „Hock-párt” és az „1848-as-párt” megmaradt töredéke egy új pénzintézet alapításán fáradozik. Az új pénzintézet „Csongrádi Népbank” nevet viselné, mely 100,000 frt (?) alaptőkével létesítenék. Az új népbank czélja lenne a szegényebb néposztálynak (!) kis kamatláb mellett olcsó (!) pénzt adni. Az új „Csongrádi Népbank” — hír szerint — már 1899. január 1-én meg fog nyitni, de csak úgy, ha lesznek részvényesei. (!) Az új részvényeseket, mint hírlík, Afganisztánból importálják, és hihetőleg rövid idő alatt ott-honosan fogják magokat érezni a helybeli pénzpiaczon, melyet az új népbank remélhetőleg csak élénkíteni fog.

— **Botrányos közgyűlés.** A „Nemzet” azt írja, hogy hol lehetett volna másutt, mint Szentesen. Valóban Szentesen volt, még pedig hétfőn délelőtt. Rendezték pedig: Sima Ferencz & Comp. A dolog úgy történt, hogy a szentesi népkertben egy drb. parkot bérelt ki egy uri társaság, hogy ott az angol labdajátékkal szórakozhassanak. A társaság között gyakran megjelent a főispán és családja. Kátai Pál János uraméknak pedig nagyon fájt, hogy az „urak” mulatnak. Mulatnak pedig az ő véres izzadmányuk árán épített népkertben. Bizonyos dolog az, hogy Kátai Pál János és társai, sokkal hasznosabbnak tartják vala, ha a nevezett parkot csűrhejárásnak adta volna ki Szentes város érdemes tanácsa. Simának meg az nem tetszett, hogy ott hébe-hóba a főispáni család is szórakozni merészel. Ezen alapos okoknál fogva fegyelmi eljárás megindítását sürgette a szentesi „Reichsrath”, nevezett napon tartott országos ülésén. A dolog oda fejlődött, hogy Biró Elek társulati főmérnök, azt kiáltotta Simának: „Maga piszkos gazember!” A botrány vége kihívás; hírlapi-nyilatkozás és ezzel a függöny legördült...

— **Gr. Csáky pályadíja a tanítók számára.** Csáky Albin gróf, volt vallás- és közoktatásügyi miniszter, 100 korona pályadíjat bocsátott a Havas Gyula dr. kir.

tanfelügyelő szerkesztésében közelebről Kolozsvárott megindítandó „Magyar Pestalozzi” című gyakorlati nevelésügyi heti lap rendelkezésére. — Az érdekes pályatétel, a melyre művelt tanítók figyelmét ezennel felhívjuk, a következő: „Meg kell ismertetni azon gyakorlati eszközöket és módokat, a melyek segítségével a kötelesegerzet erényét fejleszthetjük”. A pályakérdés részleteire nézve szívesen szolgál felvilágosítással a „Magyar Pestalozzi” szerkesztősége Kolozsvárott. Hosszu-utca 1. szám: Mi csupán azt közölhetjük, hogy a nemes gróf a bíráló bizottság elnökeül Kozma Ferencz kir. tanácsos. tanfelügyelőt, a magyar tudományos akadémia tagját; tagjaiul pedig Orbók Mór állami tanítóképző-intézeti igazgatót, az ismert tankönyvíró; Solyom János községi polgári iskolai tanárt, a „kolozsvármegyei tanterületi tantestület” elnökét; Marosán Jakab gör. kath. el. tanítót és Czukrász Róza róm. kath. el. tanítónőt nevezte ki.

— **Igazolás módja Szentesen.** Ugy lát-szik, hogy már Szentesen kivételes állapotok uralkodnak, éppen úgy, mint Fiumében. Rájuk nézve sem a rendes, sem a társadalmi törvények nem kötelezők. A leghatalmasabb argumentum a bot. Ezzel intézik úgy a lo-vaglas ügyeket, mint más ügyeket is. Bot-tal argumentálnak és bottal igazolják ma-gukat a vád alól. Ha valakire rá sütik, hogy hivatalos köteletségének eleget nem tesz, vagy a számadásra kötelzett hivatal-nok helytelenül számol, hát a helyett, hogy feyelmit kérne maga ellen, mint a hogy a tisztességes hivatalnokoknál szokásban van, bottal vesz magának elégtételt. Így történt ez legközelebb Gálfi Sándor, ha pénztárnokkal is. A „Szentesi és Vidéké”-ben azt hányták Gálfinak szemére, hogy nint helyettes pénztárnok, bizonyos össze-gekkel nem számolt el. Gálfi Sándor a he-lyett, igazolta volna magát, szentesi ellenzéki virtushoz képest fogott egy botot és Bán-falvi szerkesztőt a piacon megtámadta. Ezt a szentesi módját az igazolásnak még azzal tetézi, hogy a „Szentesi Lap”-ban fennem dicsekedik tetteivel és másoknak azt ajánlja, hogy hasonló módon járjanak el. Kíváncsiak vagyunk, hogy Sima felhizza-e ezt a botrányos esetet a képviselőházban, mint a sajtószabadság felkent bajnoka. (?)

— **Szénatolvajok.** Özv. Faragó Mi-hálynétól, a mult kedden éjjel. Szabó János és Dóczy János csavargók, nagyobb mennyiségű szénát loptak el. A tetteseket a csendőrség elfogta, mely alkalommal azt is bevallották, hogy Fekete Lajostól és Te-kulits Jánostól szintén egy egy vontató szé-nát „kaszáltak” el a dicső firmák, kiknek ügye jelenleg a bünyenyítő bíróságnál van.

ÉSÁRNIK

Utazás az Amazonon.

IV.

Natalt elhagyva, csakhamar Seura ne-vezetű, gyönyörű kikötőbe érkeztek. A város két óriási hegy között fekszik a tengerpar-ton. Az élelmezés igen olcsó; temérdek sár-gadinyét, déli-gyümölcsöket és ananászt árul-nak. A lakosság igen szorgalmas és élelmes. A hajón valóságos piacot rögtönöztek, na-gyon sok női pipere-cikkeket, ingbetéteket és csipkéket árusítottak el.

Amoránó kikötő a várostól messze esik, itt rövid ideig időztek. Sokkal érdekesebb ennél Maránya, egy festői fekvésű nagy ki-kötő város, hol szintén minden élelmicikk mesés olcsósága. Itt kóstolták meg először a czukornád-pálinkát, melyet igen izletesnek találtak.

Közvetlen az Amazon előtt, a Tokantins folyó torkolati öble mellett fekszik: Para ki-kötő város. Itt a hajó hosszabb ideig, 2 na-pig időzött. A város egyike Brazília legszebb és legműveltebb helységeinek; gyönyörű séta-kerettel és állandó színházzal. De ami legkel-lemesebben lepte meg utasainkat, az volt, hogy magyar honfitársakkal találkozhattak, még pedig három fiatal emberrel. Az egyik: Dr. Hunyady, mint második orvos van alkalmazva a parai kórháznál; Weisz és Stajner keres-kedők, kik szintén a polgárháboru miatt hagyták el Rio De Janeirot. Azt hisszük, mondanunk is felesleges, hogy mily örömtel-jes meglepetés volt találkozni Braziliában magyar honfitársakkal. Két kellemes napot töltöttek együtt. Meglátogatták a város neve-zetességeit: a sétateret, színházat; este pedig együtt étkeztek a város legelőkelőbb hotel-jében.

Másnap reggel a hajó csak 9 órakor indult ki a kikötőből. Az elválás honfitársaik-tól nagy szomorúságot okozott; különben a hajó földézetét a szíves házigazdák csak ak-kor hagyták el, midőn az Atlanti oceánt el-hagyva, az Amazon folyóra értek.

A világ eme leghatalmasabb folyója, szélesebbnek nem látszik, mint nálunk a Duna; de ez azért van, mert a folyóban egymást érik a szigetek, hol egész indián törzsek lak-nak. A szigetek miatt a hajó, mindenütt a part közvetlen-közeliében haladt, úgy anyyira, hogy a kénény a folyóba hajló pálmák galyait surolta. Két oldalt óriási őserdők ter-tülnek el, melyek csodaszépségéről csak az alkothat magának fogalmat, a ki Brazília őserdeit már szemlélte. Az Amazon partjan, ugyszolván egymást érik az indián kuny-hók, honnan úgy tódulnak ki az apró indián gyermekek, mint nálunk az iskolából. Kenyerüket halászzattal és vadászzattal keresik, azonfelül gumi gyűjtéssel. Ez utóbbi igen jövedelmező foglalkozás.

(Folyt köv.)

Felelős szerkesztő: Eder János.
Kiadó laptulajdonos: Weisz Márk.

Dr. Högyes korszakos találmánya

Asbest-talpbélés

Nincs borkeményedés
Nincs lábizadás!
Nincs meghülés!
Nincs semmitféle láb-baj!

Követeljük az
Asbest-talpbélést
cipészeinktől.

Felnőtteknek 35-45
számig tucátja 12 frt.
párja 120 frt. Gyer-
mekeknek 20-34 szá-
mig tucátja 6 frt.
párja 60 kr.

Csak utánozt mellett.

Dr. Högyes találmányát szabadalom védi min-den országban. — Bővebb felvilágosítást kész-séggel ad

„Az, „Első magy. asbestáru-gyár”

Budapest, VI., Sziv-u. 18 sz.

Csongrádon kizárólag: Engel Zs.
és Tarsa uraknál kapható. 17-6

Laubsäge

20-7

Elsőrangú hazai gyártmány.

Pontos cím:

ELSŐ MAGYAR

GAZDASÁGI GÉPGYÁR

RÉSZVÉNYTÁRSULAT

BUDAPEST.

Magyarország legnagyobb és egyedüli
gazdasági gépgyára

mely a gazdálkodáshoz szükséges

összes

gazdasági gépeket gyártja.

Rendelések megtétele előtt kérjük minden szakbavágó kérdéssel bizalommal
hozzánk fordulni.

Részletes árjegyzékkel

és szakszerű felvilágosítással díjmentesen szolgálunk. 10-3

Szecskaavágók

Morzsolók

Az 1895. évi cairói s az 1896. évi londoni egészségügyi kiállításon díszoklevéllel s aranyéremmel kitüntetve. — Orvosi tekintélyek által kipróbált s nagyobb kórodákban kitünő sikerrel használt külszer:

Reuma-szesz

biztos s kiváló gyors hatású a test bármennemű eszűs bántalmait ellen, u. m.: köszvény, eszű, rheuma, ischiás, asthma stb. ellen.

Hatása némely esetben meglepő, amennyiben gyakrabban idültébb eseteknél is már észszert bedörzsölésnél a fájdalmakat teljesen megszüntette.

Fog és fejfájást 5 perc alatt megszüntet.

Egy üveg ára használati utasítással 1 korona, erősebb üveg 2 korona 40 fillér.

Főraktárak Budapestén: Török József ur gyógyszerárában, Király-u. 12. és Dr. Egger A. ur gyógyszerárában, Váci körút 17. — Ugyszintén a főváros összes s a vidék csaknem összes gyógyszerárában, valamint a készítő

Widder Gyula

gyógyszerésznel
S. A. Ujhely 210 szám, ügyszintén helyben kapható: V. L. Á. Sándor ur gyógyszerárában.
10-7

ORSZÁGOS HIRLAP

Főszerkesztő:
MIKSZÁTH KÁLMÁN.

POLITIKAI
ÉS
TÁRSADALMI NAPILAP.

Felelős szerkesztő:
LIPCSEY ÁDÁM.

November 20-án jelenik meg az Országos Hirlap első száma.

A magyar politikai és társadalmi közélet negyven előkelő férfja alapította oly módon, hogy ez a lap függetlenségét minden irányban állandóan megőrizhesse.

Anyagiilag és szellemileg jól fundált, erős, igaz magyar lap, mely egyetlen párt szolgálatában sem áll: a kormánytól független; nincs egyes valalkozó kezében, tehát nem követ és nem követhet egyéni célt, üzleti érdeket. Egyetlen ura van, az igazság.

Tárgyilagos, komoly bírálatának tere a közélet egész mezeje s annak minden szereplője.

Modora, hangja erős, de nem durva. Izléstelenség, személyeskedés belőle egyszersmindenkorra számüzve van. A szerencsés és nagy nemzetközi jelentőségű helyzetbe jutott, modern Magyarország haladásának útja a szabadelvűségnek fokozatos fejlesztése a nemzeti közvéleményben, alapja és célja a magyarság faji megerősítése. Ennek a nagyszerű, legfőbb nemzeti feladatnak s az a körül forrongó küzdelmeknek munkára, harcra kész bajnoka az Országos Hirlap.

Valódi magyar szellemének, tisztesség hangjának, magas irodalmi színvonalának eleve biztosítéka az a körülmény, hogy az Országos Hirlap főszerkesztője

MIKSZÁTH KÁLMÁN.

Felelős szerkesztő: Lipcsey Ádám.

A lap belső dolgozótársai: Kálnoki Izidor segédszerkesztő, dr. Pap Dávid, Keszler József, Lovassy Andor, Papp Daniel, Mérai Horváth Károly, Kabos Ede, dr. Guthy Soma, Lendvay Sándor, Reiniger Simon, dr. Molnar Géza, Lakatos Sándor, Stojanovics Jenő, Hegyi Ödön, Fodor Oszkár, dr. Haller Károly stb.

Az Országos Hirlap levelezőket tart az ország minden részében. Kivétel nélkül minden nagyobb városban, azonkívül a külső országok metropolisáiban, úgy hogy minden nevezetes eseményről gyors, kimerítő tudósításokat közölhet.

Mikszáth Kálmán az Országos Hirlap minden egyes számába fog írni, s körülötte lesz a legjelesebb tárczairók egész gárdája. A lap belső dolgozótársain kívül tárczákat írnak: Tömörkény, Vambéry Armin, Agai Adolf, Kozma Andor, Marczali Henrik, Homó (Pollak Illés), Junius, Gardonyi Géza, Sebestyén Gyula, Sz. Nögáll Janka, Beöthy Zsolt, Kálnay László, Szabó Endre, Kazár Emil, Vértesi Arnold stb.

A Közgazdasági rovat is a legértelmesebb lesz. Dr. Pap Dávid jeles közgazdasági író intézi a lapnak ezt a részét, a közgazdasági rovatot Lendvay Sándor vezeti. A tözsdéről Keszler József ír naponként élénk szingazdag tollalval tájékoztató képet, hétről-hétre összefoglalható kritikai szemlélet. Mezőgazdasági rovatunkat a rendes közleményein kívül főleg tartalmassá teszi Miklós Ödön, gazdag tapasztalataival és széles látókörével. Az erdőgazdaság köréből Bedő Alberttől leszünk szerencsések hozni cikkekkel. Ezen felül dr. Bamberger Béla, György Endre és Szabó Jenő, mind a hárman elismert tekintélyű szakférfiak gazdagítják lapunkat közgazdasági közleményekkel.

A jeles erőkre bízott szakrovatokon kívül kedves és vonzó olvasmány is bőven lesz az Országos Hirlapban. A Mindenféle rovatában az olvasó megfogja találni az érdekességek egész halmazát. Töméltelen kedves és pikáns apróságok idegen országok társadalmából, színtyugy jelentősebb tudnivalók a külföld tudományos mozgalmából, számtalan komoly és derűs epizódja a közéletnek, kikapott szines részletek a nagy események kulisszái mögöl: mennyi vonzó ujdonság, a mely nem szenzációja bár a napnak, mindenkor friss és kellemes olvasmány.

Végül, elhagyva számtalan egyéb apró rovatot, szólunk a Regénytárról. Gondoskodva megválogatjuk a világirodalomtól a legszebbeket s művészi fordításban adjuk közzé. Legelső regényünk egy friss, bájos külföldi munka: a „Róka-ut”, mely az egész világon nagy feltűnést keltett. Ezt követi Mikszáth Kálmán-nak „Az új Zrínyiasz” című hosszabb satirikus politikai rajza.

Az Országos Hirlap ez évi november 20-tól kezdve jelenik meg naponként, ünnep- és vasárnapokat követő napokon is.

Az ORSZÁGOS HIRLAP előfizetési ára:

Egy évre 14 frt. Félévre 7 frt. Negyedévre 3 frt 50 kr. Egy hóra 1 frt 20.

Az előfizetési pénzek (legzélszerűbben postatárványon) a kiadóhivatalba (Budapest, VIII., József-körút 65.) küldendők. Előfizetéseket ezenkívül elfogad minden postahivatal, könyvkereskedés és újságelárusító.

Az ORSZÁGOS HIRLAP kiadóhivatala:

Budapest, VIII., József-körút 65.